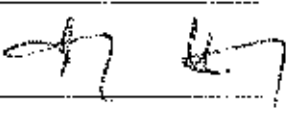

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Képzés (képzési program) megnevezése	Általános ápolási és egészségügyi asszisztens
Felnőttképző megnevezése és engedélyszáma	ICMM Kft. E/2020/000179
Szakértői megállapítások	
1. A képzési program tartalma megfelel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvénynek és szakmai oktatás vagy szakmai képzés esetén a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvénynek és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) kormányrendeletnek. 2. A képzési programban meghatározott tartalommal, feltételekkel és módon, valamint a képzéssel érintett célcsoport számára megszerezhetők a képzési programban megjelölt kompetenciák. 3. A képzési program minden oldala folyamatos oldalszámozással van ellátva.	
Szakértői vélemény kelt	Debrecen, 2024. március 13.
Felnőttképzési szakértő neve nyilvántartási száma	Karászi Ildikó FSZ/2021/000060
Felnőttképzési szakértő aláírása	

KÉPZÉSI PROGRAM SZAKMAI KÉPZÉS

ÁLTALÁNOS ÁPOLÁSI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ASSZISZTENS

(A PROGRAMKÖVETELMÉNY AZONOSÍTÓ SZÁMA: 09133008)

A képzési program a szakképzésért felelős miniszter által 2022. január 10-én nyilvántartásba vett, 2023. december 22-én módosított, a www.ikk.hu oldalon 2023. december 22-én megjelent módosított programkövetelmény alapján készült.

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK:

- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény
- 11/2020. (II.7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) EszCsM rendelet

1. Alapadatok

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés:		
1.1	Megnevezése	Általános ápolási és egészségügyi asszisztens
1.2	Programkövetelmény azonosító száma	09133008
1.3	Ágazat megnevezése	Egészségügy
1.4	Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján	0913 (Ápolás és szülésznőképzés)
A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés:		
1.5	Megnevezése	Általános ápolási és egészségügyi asszisztens
1.6	Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerinti szint	3
1.7	A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerinti szint	3
1.8	A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szint	4
1.9	A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azal betölthető munkakör vagy véggezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése	
1.9	A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához. A képesítési követelményt előíró jogszabály: az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) EszCsM rendelet.	
1.10	A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjelentősebb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása Az általános ápolási és egészségügyi asszisztens alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdí az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Perifériás rövid kanült gondoz, eltávolít; beöntést ad, sztómazsákot ürít, cserél; bőrtesztet végez; gyomorszondán keresztül táplál; centrális vénakanülből (CVK) vort vesz; Intramuscularis injekciót bead; előkészít gyógyszereléshez, infúziós terápiához; közreműködik gyógyszerelésben; segédkezik infúziós terápia kivitelezésében (Infúziós palackot cserélhet, cseppszámot megváltoztathat, de nem indíthat új terápiát); kötécserét végez az intravénás kanül helyén (kivétel: CVK). Midline katétert és i.v kanült eltávolít. Előkészíti és felkócszi a beteget: egyes diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, asszisztál egyes beavatkozásoknál; akut sebeket ellát, oxigénterápiát alkalmaz alacsony nyomású rendszerekkel; felismeri a nyomási fekély jeleit, súlyosságát felméri. Beadja az elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoaguláns, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt. Rószrt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében, a beteg szükségleteit kommunikálja a képzett ápoló felé; EKG-t készít; elvégzi a szükséges vér- és vialadékminták (széklet, vizelet, köpet, torokszem-orr-fülvialadék, sebvialadék, hányadék, széklet) vételét, tárolását és szállítását laboratóriumba. Munkája során betartja a munkavédelmi, egészségvédelmi, higiénés és ápolásszakmai szabályokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.	

1-11	A képzés célja: Az általános ápolási és egészségügyi asszisztens tevékenység folytatásához szükséges elméleti alapismeretek elsajátítása, majd gyakorlatban történő alkalmazása. Felkészítés az Általános ápolási és egészségügyi asszisztens képesítő vizsgára. Az általános ápolási és egészségügyi asszisztens a fekvőbeteg-szakellátásban zajló ápolásgondozás és rehabilitáció meghatározó és fontos szereplője, aki munkáját a felettes ápoló irányításával végzi, a szakápolási feladatokat ellátó szakemberek munkáját folyamatos jelenlétével és közreműködéssel segítve. Ellátja mindazon, a szakellátás tevékenységeit kiegészítő feladatokat, melynek a kórházi ápolás és gondozás, rehabilitáció folyamatában alapvetőek, munkájával tehermentesíti az egészségügy szakembereit a beteg-ellátás szükséges, alapápolási, gondozási feladataitól. A járóbeteg-szakellátás területén a szakrendelőben, gondozókban orvos irányítása mellett, az egészségügyi csapat tagjaként önállóan vagy együttműködve végzi a munkáját. Elősegíti és biztosítja a betegellátás, gondozás feltételeit, asszisztál a beavatkozásoknál, segítkezik a műszeres és fizikális vizsgálatok végzésében. Szervezési és operatív irányítási feladatokat lát el. Megfelelő kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik, munkáját hivatásként gyakorolja, betartja annak etikai, jogi normáit. Az általános ápolási és egészségügyi asszisztens iránti munkaerő-piaci igény folyamatos, különösen a pandémia utóbbi éveiben tapasztalt, az egészségügyi ellátórendszer időszakos és robbanásszerű igénybevétele tekintetében.
1-12	A képzés célcsoportja: Olyan alapkörű iskolai végzettséggel rendelkező felnőttek, akik az új szakképesítés birtokában az egészségügyben alapápolási, gondozási feladatokat ellátva általános ápolási és egészségügyi asszisztens munkakörben kívánnak elhelyezkedni.
1-13	A képzés során megszerezhető kompetenciák: A szakmai képzés eredményes elvégzése után a képesítő bizonyítvány birtokában a képzésben résztvevő képes lesz: • munkatárssal, a beteggel és a hozzátartozójával szakmai kommunikációt folytatni; • a beteget és a hozzátartozóját a rendelésekkel kapcsolatban tájékoztatni; • a beteget felkészíteni a vizsgálatokra, segíteni a vizsgálat előtt, alatt és után; • beavatkozásokhoz, vizsgálatokhoz előkészíteni; • a beavatkozások, vizsgálatok során közreműködni; • betegmegfigyelést végezni, kardinális tüneteket észlelni, dokumentálni; • a beteg állapotváltozására utaló jeleket felismerni; • sürgősségi eseteket felismerni, megkezdni az ellátást, riasztani, segítséget hívni; • az alapápolási, gondozási és prevenciós folyamatokban részt venni; • a végzett orvosi, asszisztensi tevékenységet az egészségügyi dokumentációban rögzíteni, archíválni; • orvosi orronelésre gyógyszerelésnél segítkező; • az elrendelt diagnosztikai vizsgálatokat dokumentálni, vizsgálatkérő, kezelőlapokat kitölteni, diagnosztikai tesztekkel használni, értelmezni; • betegelőjegyzést, betegirányítást végezni; • mentőhívást, betegszállítást intézni, a kapcsolatos dokumentációt vezetni; • a járóbeteg ellátás, gondozás jelentéseit elkészíteni; • a szakrendelőben használatos eszközöket, műszereket megfelelő állapotban tartani; • az egyszer használatos és fogyóanyag igényt jelezni, pótlásról gondoskodni; • az ápolásban használt és a szakrendelőben lévő műszereket, eszközöket tisztán, sterilen tartani, sterilizálásra előkészíteni, a nosocomialis surveillance tevékenységben részt venni; • biztonságos és higiénikus betegkörnyezetet teremteni; • veszélyes hulladékot kezelni, elszállításra előkészíteni, dokumentálni; • fogyatékkal élő személyek, gyermekek és felnőttek ellátásában, gondozásában részt venni.

2. A képzésbe való bekapcsolódás és részvétel feltételei

2.1.	Iskolai előképzettség	alapfokú Iskolai végzettség
2.2.	Szakmai előképzettség	nem szükséges
2.3.	szakmai gyakorlat területre és időtartamra	nem szükséges
2.4.	Egészségügyi alkalmassági követelmény	Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESzCsM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik. A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 4.5 (3) a. pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.
2.5.	Előzetesen elvárt ismeretek	-
2.6.	Egyéb feltételek	Minden résztvevővel a felnőttképzési törvényben és a törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott tartalmú felnőttképzési szerződést kell kötni!

3. Tervezett képzési idő

3.1.	A képzés óraszám	1300 óra
3.2.	Megengedett hiányzás mértéke	20% (260 óra)
3.3.	Egyéb előírás	-

4. Tananyagegységek

A képzés tananyagegységeinek megnevezése		Óraszám (óra)
4.1.	Egészségügyi ágazati alapismeretek	300 (elmélet: 90, gyakorlat: 210)
4.2.	Alaptudományok	200 (elmélet: 180, gyakorlat: 20)
4.3.	Egészségügyi alapoó ismeretek	300 (elmélet: 100, gyakorlat: 200)
4.4.	Társadalomtudományi ismeretek	80 (elmélet: 80, gyakorlat: 0)
4.5.	Klinikumi alapismeretek	420 (elmélet: 70, gyakorlat: 350)

4.1. Tananyagegység

4.1.1.	Megnevezése	Egészségügyi ágazati alapismeretek
4.1.2.	Célja	Az egészségügyi ágazati alapismeretek tananyagegység tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez.

		séhez. A tananyag elsajátításával a képzésben résztvevő felnőttek képessé válnak megérteni a betegellátás alapjait, etikusan empátiakusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.
4.1.3.	Megvalósítása során alkalmazott munkaformák	Információk rendszerezése. Felügyelet mellett, irányítással történő szakmai alkalmazás. Műveletek gyakorlása.
4.1.4.	Megvalósítása során alkalmazott képzési módszerek	Magyarázat. Szemléltetés. Megbeszélés. Célzott tartalmú információkeresés és információszerzés. Helyzetgyakorlat, helyzetelemzés.
4.1.5.	Óraszám ¹	300
4.1.6.	Beszámítható óraszám ¹	300
4.1.7.	A program követelményében meghatározott, a tananyagegység keretében elsajátítandó szakmai követelmények	

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Az egyén életkorának és élethelyzetének megfelelő gondozási feladatokat végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2.	Részt vesz az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3.	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a team-munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Törekszik a munkatársakkal való együttműködésre.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.
4.	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelzi.	Tudja az egészségügyi szakcolgató tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a beteg-	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.

¹ Kontaktórátó eltérő munkaformák alkalmazása esetén, ha az a képzés órázámaiba beszámítható.

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
5.	Méréseit, megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja. Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	jogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat. Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekről kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgáló eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
6.	Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizálási eljáráshoz. A steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. Tisztában van az aszepszis, antiszepszis lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges formáit, az eszközök sterilizálására történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait.	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Elfogadja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit.	Betartja a kórházhigiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.
7.	Biztosítja a kórterem/vizsgáló helyiség rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki a beteg számára. Fertőtleníti a beteggel közvetlenül, vagy közvetve érintkező tárgyakat, eszközöket, felületeket. A tiszta és használt textiliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és tárolja. Tisztában van a fertőzések létrejöttének mechanizmusaival, a nosocomialis fertőzések jelentőségével, a megelőzést szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárások módjait. Ismeri az egyes ellátási területek higiénés rendjét. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítési lehetőségeit. Ismeri az előírt koncentrációjú fertőtlenítő oldatok elkészítésének előírásait. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.	Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Munkahelyén és magánéletében is környezetudatos magatartásra törekszik.	A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
8.	Vizithez, konzíliumhoz előkészíti. Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A team tagjaként részt vesz a vizitken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
9.	Részt vesz a fertőző beteg elkülönítésében, a fertőző beteg alapápolását végzi. Ismeri a fertőzőbetegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják.	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja a higiénés és munkavédelmi szabályokat.

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
10.	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja, megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri az intézményen-beli használt betegszállító eszközök alkalmazását. Ismeri a betegszállítás módjait. Ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítői módjait.	A beteghez toleránsan, empátikusan viszonyul. A megfelelő óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
11.	Elvégzi a beteg általános megtekintését, felméri a beteg fizikális állapotát. Részt vesz a beteg teljeskörű megfigyelésében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelék megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a normálstól eltérő állapotokat: Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.
12.	Egyszerű eszközös vizsgálatokat végez, vitális paraméterek megfigyelését végzi, és az eredményeket dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezésének, dokumentálásának előírásait. Ismeri a vitális paraméterek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a vitális paraméterek noninvazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket, ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.	Mérési feladatainak elvégzésében pontosságra törekszik. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A vitális paraméterek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi el.
13.	Felfogja, és szükség esetén gyűjti a beteg testváladékait, felismeri és jelzi a váladékok kóros eltéréseit.	Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit, normálstól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabályaival.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
14.	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadék-mennyiségét.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan jár el, pontos ságra törekszik.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
15.	Segítséget nyújt és intimitást biztosít a páciens számára az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiénés szükséglet, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottságai élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségletét, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg alapápolási feladatait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Szem előtt tartja a beteg állapotát. Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, feladatellátása során végig tisztelettel van a szeméremérzetére, tiszteletben tartja emberi méltóságukat. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítését az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. Tőle elvárható támogatást nyújt az akadályozott beteg számára, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
16.	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztomával élő betegnél, a beteg önálló képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztomák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket, empátián segítőkészen beavatkozás során.	A sztoma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segítőkészen.
17.	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő ellátása tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	A prevenciók tevékenységét az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.
18.	Nyomási fekély jeleit felismeri és jelzi.	Ismeri a nyomási fekély kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszt, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez.
19.	Gyógyászati segéd-eszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogor, kényelmi eszközöket alkalmaz	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segéd-eszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, helyzetváltoztatást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellem	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortéréről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segéd-eszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabály

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
	a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	zót, használatuk szempontjait.		szerűen alkalmazza.
20.	Munkája során kultúrált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy orvos utasításának megfelelően.
21.	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, rosszullétek első ellátását.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindig a beteg érdekeit és saját biztonságát is szem előtt tartva, empátián nyújt segítséget.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezd az elsősegélynyújtást.
22.	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
23.	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Bolátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
24.	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
25.	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Bolátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
26. Enterális gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelőtevőkénységet.	Előírásnak megfelelően felettesi utasításra, a kliens rendszeresen szedett kliens/hozzá tartozó által beadható enterális gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
27. Előre töltött adagban elérhető készítmény esetében subcutan, illetve intramuscularis injekciót (deltaizomba) bead, az injekciózás esetleges szövődményeit felismeri.	Ismeri az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciós módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.
28. Vércukor mér, vizeletvizsgálatot kivétel gyorsteszttel. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labor diagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi az ágy melletti vércukormérést, vizeletvizsgálatot.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi az ágy melletti vércukormérést, vizeletvizsgálatot.

4.1-8.	A tananyagegység tartalma: megtanítandó és elsajátítandó témakör(ök), kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, óraszáma és tartalmi elemei		
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óraszám):	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek. (10 óra – 10 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)	
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése (óraszám) és tartalmi elemei	Foglalkozás: Etika és megbízhatóság. (2 óra) Tartalmi elemei: - Alapvető etikai fogalmak. - Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. - Etikai vétség és következményei. Foglalkozás: Betegjogok. (4 óra) Tartalmi elemei: - A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. - Esetismertetés. Foglalkozás: Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei. (2 óra)	

		Tartalmi elemei: - Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemlélítve. - Ércekvédelmi szervezet. Foglalkozás: Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területel. (2 óra) Tartalmi elemei: - A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra) száma:	Kommunikáció alapjai. (10 óra – 10 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Kommunikáció. (4 óra) Tartalmi elemei: - A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje. - A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei. - A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák. - A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban. - Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között. Foglalkozás: Szociokulturális faktorok. (3 óra) Tartalmi elemei: - A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében. - Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel. - Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén. - Infokommunikációs akadálymentesítés. - A segítő beszélgetés. Foglalkozás: Egészségügyi kommunikáció. (3 óra) Tartalmi elemei: - Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. - A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai. - Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái. - Kommunikáció hozzátartozóval. - Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.
	Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemei:	
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra) száma:	Az emberi test felépítése. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)

	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: A mozgásrendszer alapjai. (5 óra) Tartalmi elemei: - Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése. Foglalkozás: A keringés és légzés alapjai. (5 óra) Tartalmi elemei: - Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. - Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya. Foglalkozás: Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai. (5 óra) Tartalmi elemei: - Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. - Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. - Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. - Magyar nyelvű megnevezések. Foglalkozás: Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai. (5 óra) Tartalmi elemei: - Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. - Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. - Érzékszervek megnevezése. - Hőszabályozás.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma: Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Elsősegélynyújtási alapismeretek. (20 óra – 20 óra címélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmak. (2 óra) Tartalmi elemei: - Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban. - A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai. - Mária Terézia Mentési rendelete. - Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága. - A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége. - A Mentőszolgálat kialakulás (BÖME, VVOME, OMSZ). - Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban. - Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, szinterei, helye a mentési láncban. - Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai. - Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái. Foglalkozás: Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái.

	(2 óra) Tartalmi elemei: • Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői. • A helyszín biztonsága, veszélyei Veszélyforrások felmérése, elhárítása. • Kimentés során alkalmazható műfogások. • Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői. • A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége. • Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai. • Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás. (2 óra) Tartalmi elemei: • Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai. • A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszközök nélkül. • A légzés vizsgálata hőmas érzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása. • A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása. • Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása. • Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem. • Leggyakoribb pozicionálások. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Újraélesztés. (5 óra) Tartalmi elemei: • A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai. • Pré-arrest jelek, tünetek. • Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei. • A felnőtt BLS érvényes algoritmusai. • Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai. • A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmusai. • A légúti idegtest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmusai. • Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Sérültek állapotfelmérése, ellátása. (5 óra) Tartalmi elemei: • Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések. • A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk. • Vérzések ellátása. • Amputált végtag, amputátum ellátása.
--	--

		• Rándulás, ficam, törés ellátása. • Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozícionálása. • Termikus sérülése ellátása. • Elektromos balesetek ellátása. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Rosszuilétek, mérgezések. (2 óra) Tartalmi elemei: • Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk. • Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk. • Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk. • A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek. • Leggyakoribb mérgezők (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószerek, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Tömeges balesetek, katasztrófák. (1 óra) Tartalmi elemei: • A tömeges balesetek fogalma, jellemzői. • A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai. • A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai. • A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői • Együttműködés a társszervekkel. Foglalkozás: Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBL). (1 óra) Tartalmi elemei: • Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET). • A sürgősségi ellátók választásának kritériumai. • Az IHBL algoritmus és kompetenciái. • Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása. • Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i>
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óra) száma:	Munka- és balesetvédelem, betegbiztonság. (30 óra – 30 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
	Kapcsolódó foglalkozások megnevezése (óra) száma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: A munkavédelem alapjai. (4 óra)
		Tartalmi elemei:

- A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége.
- A munkavédelem jogi szabályozása.
- A munkavédelem területei, fogalomrendszere.
- A munkavédelem intézményrendszere.

Foglalkozás: A munkahelyek kialakítása.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

- A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek.
- A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
- Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

Foglalkozás: A munkaeszközök biztonsága.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

- Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei.
- A munkaeszközök dokumentációi.
- A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata.

Foglalkozás: Balesetvédelem.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

- Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken.
- Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során.
- Pszichés igénybevétel, a stressz.
- Kockázatfelmérés és kezelés.
- Balesetvédelmi előírások az egészségügyben.
- Balesetek és foglalkozási megbetegedések.
- Teendők munkabaleset esetén.

Foglalkozás: Betegbiztonság.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

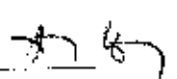
- Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei.
- Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

Foglalkozás: Fertőtlenítés.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

- Asepsis, antisepsis fogalma.
- A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők.
- A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai.
- A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás.
- A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kéz-

		fertőtlenítés, műtéti közfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékelfogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés. - A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folyamatos és záró fertőtlenítés. Foglalkozás: Sterilizálás. (3 óra) Tartalmi elemei: - A sterilizálás fogalma. - Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága. - Főbb sterilizáló módszerek. - A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása. - A steril anyagok utókezelése. - Steril anyagok szállítása, tárolása. Foglalkozás: Infekciókontroll. (3 óra) Tartalmi elemei: - A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége. - A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai. - A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai. - Az infekció kontroll fogalma, feladata. - Az infekció kontroll tevékenységi elemei. - A nosocomiális surveillance. - Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. - Megelőző tevékenység izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. - Antibiotikum politika. - Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. - Képzés, továbbképzés. - A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumóniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai. - Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.
	Megtanítandó és el sajátítandó témakör megnevezése, órájszáma Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, órájszáma és tartalmi elemei	Alapápolás-gondozás. (80 óra – 0 óra elmélet, 80 óra gyakorlat) Foglalkozás: A betegmegfigyelés alapjai. (20 óra) Tartalmi elemei: - Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek. - A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése. - Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok. - A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése. - Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése. - A fekvés megfigyelése. - A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése.

	• A tudat, a magatartás megfigyelése. • Testváladékok és megfigyelésük. Foglalkozás: Non-invazív mérések és dokumentáció. (16 óra) Tartalmi elemei: • Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása. • Testkörfogat mérése és dokumentálása. • Alapvető életjelzők megfigyelése és dokumentálása. • A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja. • A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja. • A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés. • A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől. • A láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése. • Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái. Foglalkozás: A beteggondozás alapjai. (6 óra) Tartalmi elemei: • Beteg-szükségletei, és szükségletek kielégítése. • Beteggondozás az életkorok függvényében. • Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivételével). • Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. • Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. • Ágyazás, körtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textilja kezelés. • Öltöztetés. • Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájaápolás, protézisgondozás. Foglalkozás: Betegápolási eljárások. (6 óra) Tartalmi elemei: • Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felfigyelése. • Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyors teszttel történő vizsgálatauk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. • Sztómazsák csere, bőrápolás. • Bevit-ürített folyadék egyensúly monitorizálása. Foglalkozás: Asszisztensi feladatok. (12 óra) Tartalmi elemei: • Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. • Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőr-
--	--

	teszt kivitelezés. • Az egészségfejlesztés alapjai. • Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életviteli jellemzői. • A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. • A prevenció szintjei, a mentálhigiéne és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit. Foglalkozás: Inaktivitási tünetcsoport (3 óra) Tartalmi elemei: • A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán. Foglalkozás: Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai. (3 óra) Tartalmi elemei: • Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség). • Mozgásképességükben akadályozott személyek. • Látássérült személyek. • Hallássérült személyek. • Értelmileg akadályozott személyek. • Akadálymentesség meghatározása. • Az akadályok főbb formái. • Egyetemes tervezés filozófiája. Foglalkozás: Szállítási módok, betegszállítási alapok. (6 óra) Tartalmi elemei: • Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. • Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. • Elérhető szállítási eszközök. • Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása). Foglalkozás: Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás (8 óra) Tartalmi elemei: • Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenció eszközök és használatuk. • Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdés oldalra fordítható/felülthetető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során).
--	---

		Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikai, különböző önálló tási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgást segítő eszközök használatával.
	Megtanítandó és elsajátítandó témák megnevezése, órakisztása	Irányított gyógyszerelés. (40 óra – 0 óra elmélet, 40 óra gyakorlat) Foglalkozás: A gyógyszerelés alapjai. (16 óra) Tartalmi elemei: - Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszereltárolás szabályai, higiénés szabályok. Foglalkozás: Gyógyszerbejuttatási módok. (20 óra) Tartalmi elemei: - A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai. - Per os adagolható gyógyszerformák. - Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata. - Az injekciózás fogalma, formái. - Az egyes bejuttatások helyei, kímérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai. - Az injekciós szövődmények és megelőzésük. - Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai. - Az inzulin beadás szabályai. - Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája. - Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál). - Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai. - A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai. - A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai. A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni! Foglalkozás: Gyógyászati segédeszközök. (4 óra) Tartalmi elemei: - Gyógyászati segédeszközök fajtái. - A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata. - Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.
	Megtanítandó és elsajátítandó témák megnevezése, órakisztása	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat. (60 óra – 0 óra elmélet, 60 óra gyakorlat)

	Betegbiztonság szimulációs gyakorlat. (6 óra) Tartalmi elemek: - Egészségügyi védőfelszerelések használata. - Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat. (6 óra) Tartalmi elemek: - Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenció eszközök és használatuk. - Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültehető beteg esetén, fektetés, beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során). <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i>
Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, óraszáma és tartalmi elemek:	Betegmozgatás szimulációs gyakorlat. (6 óra) Tartalmi elemek: - Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat. (8 óra) Tartalmi elemek: - Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása. - Testkörfogat mérése és dokumentálása. - Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása. - A pulzusvizsgálat módja. - A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai. - A vérnyomásmérés kivitelezése. - A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat. (8 óra) Tartalmi elemek: - Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. - Beteggondozás az életkorok függvényében.

	- Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdőző kendős fürdetés kivitelezése). - Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. - Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. - Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vízitek előtti teendők, textíliakezelés. - Öltöztetés. - Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájaápolás, protézisgondozás. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat. (8 óra) Tartalmi elemei: - Decubitus/bőrelváltozások jeleinek fellelmezése. - Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorseszteszel történő vizsgálatauk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. - Sztómuszák cseréje, bőrápolás. - Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat. (8 óra) Tartalmi elemei: - Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. - Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat. (5 óra) Tartalmi elemei: - A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati. - Per os adagolható gyógyszerformák. - Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata. - Az injekciózás fogalma, formái. - Az egyes bejuttatások helyei, kimérés technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai. - Az injekciós szövődmények és megelőzésük. - Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai. - Az inzulin beadás szabályai. - Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának sa-
--	---

		bálya, előre kiszertelt készítmények beadási technikája. - Az injekciós gyakorlat (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciónál). - Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai. - A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai. - A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat. (5 óra) Tartalmi elemei: - Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i>
	Integráló és elvárt tananyag megnevezése (témakör megnevezése) (óraszám) Kapcsolódó foglalkozások megnevezése (óraszám) és tartalmi elemek	Virtuális paraméterek és injekciós rendelőintézet gyakorlat. (30 óra – 0 óra elmélet, 30 óra gyakorlat) Foglalkozás: Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat. (10 óra) Tartalmi elemek: - Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése. - Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése. - Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése. - A pulzus vizsgálat kivitelezése. - A légzés megfigyelés kivitelezése. - A vérnyomásmérés kivitelezése. - A testhőmérséklet mérésének kivitelezése. Foglalkozás: Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat. (20 óra) Tartalmi elemek: - Az injekciós bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. - Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.
4.1.9	A tananyag egység elvárt tanulási eredményeinek mérése és értékelése	A tanítási-tanulási folyamat közben: szóbeli ellenőrző kérdések, önállóan vagy csoportosan elvégzendő tesztfeladatok megoldása. A tanítási-tanulási folyamat végén: tananyag egység záró mérése. A mérés módszere: A teljesített témakörök végén, témakörönként 10 db (összesen 90 db), az oktató által összeállított feleletválasztós teszt-kérdés megválaszolása (megfelelt: tesztenként legalább 6 db helyes

		válasz).
		Időtartama: tesztenként 30 perc.
4.1.10.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei:	A képzésben résztvevő hiányzása nem haladja meg a tananyagegység óraszámának 20%-át. A tananyagegység tanulási eredményeinek mérésére szolgáló teszt legalább 51%-os szinten való teljesítése.

4.2. Tananyagegység

4.2.1.	Megnevezése:	Alaptudományok.
4.2.2.	Célja:	A tananyagegységen belül a képzésben résztvevő felnőtt elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tananyagegység a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a képzésben résztvevő felnőttet a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.
4.2.3.	Megvalósítása során alkalmazott munkaformák:	Információk rendszerezése. Felügyelet mellett, irányítással történő szakmai alkalmazás. Műveletek gyakorlása.
4.2.4.	Megvalósítása során alkalmazott képzési módszerek:	Magyarázat. Szemléltetés. Megbeszélés. Célzott tartalmú Információkeresés és információszerzés. Helyzetgyakorlat, helyzetelemzés.
4.2.5.	Óraszám:	200
4.2.6.	Beszámítható óraszám:	200
4.2.7.	A programkövetelményben meghatározott, a tananyagegység keretében elsajátítandó szakmai követelmények.	

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását feleltes utasítása szerint végzi.
2.	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra/terápiás beavatkozásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képalkotó eljárásokat. Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését feleltes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi team-mel együttműködik, asszisztál.

² Kontaktiról eltérő munkaforma alkalmazása esetén, az a képzés óraszámába beszámítható.

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
3.	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

4.2.8	A tananyag egységei tartalma – megtanítandó és elsajátítandó témakör(ök), kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei	
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma	Szakmai kémiai és biokémiai alapok. (60 óra, 60 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer. (5 óra) Tartalmi elemei: • Tudománytörténet. • Mennyiségek, mértékegységek. • Az atomok felépítése, az elemi részecskék. • Az elektronszerkezet. • Az atomok gerjesztett állapota. • Az elemek periódusos rendszere. • Az anyagmennyiség. • Kémiai képlet, kémiai egyenlet. Foglalkozás: A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók. (6 óra) Tartalmi elemei: • Elsőrendű kémiai kötéstípusok. • Másodrendű kémiai kötéstípusok. • Molekulák képződése. • Kölcsönhatás a molekulák között. • Kristályrács. • Molekulapolaritás. Foglalkozás: Halmazállapotok, oldatok és kolloidok. (6 óra) Tartalmi elemei: • Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői. • Halmazállapot változások. • Elegyek és oldatok. • Oldatok összetevői. • Oldódás folyamata, az oldhatóság. • Az oldódást kísérő energiaváltozások. • A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai. Foglalkozás: A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok. (6 óra) Tartalmi elemei:
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei	

	• A víz tulajdonságai. • Elektrolitok. • Savak és bázisok. • Vizes oldatok kémhatásának meghatározása. • Elektrolitok, elektrolitos disszociáció. • Kémiai egyensúlyi állapotok. Foglalkozás: Alkáli-fémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben. (6 óra) Tartalmi elemei: • Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben. • Alkáli-fémek általános jellemzői. • Alkáli-fémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük. • Alkáli-földfémek általános jellemzői. • Alkáli-földfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük. Foglalkozás: Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek. (6 óra) Tartalmi elemei: • Fémek anyagok jellemzői. • Átmeneti fémek általános tulajdonságai. • Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapiakban. • Komplexképzés. • Fémkomplexek a mindennapokban. • A földfémek általános jellemzői. • A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapiakban. • A félfémek általános tulajdonságai. • A félfémek gyakorlati hasznosítása. Foglalkozás: Nemfémes elemek. (10 óra) Tartalmi elemei: • Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban. • A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai. • A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságaik. • A foszfor előfordulása a természetben. • A foszfor legjelentősebb vegyületei. • A foszfor élettani jelentősége. • Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői. • Az oxigén előfordulása, felhasználása. • Oxigén és ózon élettani szerepe. • Szabad oxigénradikálok és jelentőségük. • Kén fizikai és kémiai tulajdonságai. • Kén előfordulása és felhasználása. • Kén legfontosabb vegyületei. • A kén élettani hatásai. Foglalkozás: Halogén elemek biológiai jelentősége.
--	---

		(5 óra) Tartalmi elemei: • Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai. • A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben. • A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása. Foglalkozás: Kémiai termodinamika és reakciókinetika. (5 óra) Tartalmi elemei: • A termodinamika 3 főtétele. • A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása. • Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott). • Reakcióhő fogalma. • Termodinamika és az ember - Hogyan fogyunk le (termodinamikai magyarázat). • A reakciók feltételei. • A reakció sebességét befolyásoló tényezők. • Megfordítható kémiai reakciók. • A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása. • Katalizátor hatása. • Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebromlás, helyettesítés). • Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémiai folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók. • Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint. Foglalkozás: Az elektrokémia alapjai. (5 óra) Tartalmi elemei: • Az elektrokémia fogalma. • Mi az elektromos áram. • Első- és másodfajú vezetők. • Elektrodok, elektródfolyamatok. • Elektrolízis. • Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra) száma Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemei	Szakmai fizikai és biofizikai alapok. (40 óra – 40 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Sugárfizika alapjai. (10 óra) Tartalmi elemei: • Az atom szerkezete. • Atommag. • Elektronhéj. • Az atommag szerkezete. • Nukleonok. • Izotóp. • A mag energiaállapota, stabilitás. • Természetes és mesterséges radioaktivitás. • Magsugárzások. • Bomlási törvény, felezési idő.

		▪ Az elektromágneses sugárzások. • Keletkezés. • Hullámhossz. • A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal. Foglalkozás: Röntgen képalkotó berendezések. (10 óra) Tartalmi elemei: • Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban. • Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi. • Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek. Foglalkozás: Ultrahang fizikai alapjai. (10 óra) Tartalmi elemei: • Ultrahang vizsgálatok feltételei. • Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék. • Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése. • Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, Intenzitás). Foglalkozás: Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés. (10 óra) Tartalmi elemei: • A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény. • A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés. • A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás. • A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés. • A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma: Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Egészségügyi informatika. (20 óra, 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Egészségügyi informatikai alapok. (5 óra) Tartalmi elemei: • Az egészségügyi Informatika tárgya. • Elektronikus egészségügyi dokumentáció részlet. Foglalkozás: Adatvédelem (5 óra) Tartalmi elemei: • Adatvédelem, adattovábbítás. • Az elektronikus levél küldésének szabályai. Foglalkozás: Informatika az egészségügyben. (10 óra) Tartalmi elemei: • Egészségügyi kódrendszerek. • Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, sze-

		mélyügyi rendszerek). - Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tör (EESZT) fogalma, moduljai E-recept. - Medikai rendszerek típusai. - Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óra/szám):	Egészségügyi terminológia. (20 óra, 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Az orvosi latin nyelv alapjai. (3 óra) Tartalmi elemei: - Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése. - A latin szavak írása és olvasása írásjelek és helyesírás. - A kiejtés és hangsúly. Foglalkozás: Az emberi test részel, síkok, irányok. (2 óra) Tartalmi elemei: - Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése. - Anatómiai gyűjtőnevek. - Az emberi test fő síkjai és irányai. - A főnevek szótári alakja és neme. - A főnevek declinációi. - Birtokos jelzős szerkezetek. - Minőségjelzős szerkezetek. Foglalkozás: Szervok, szervrendszerek. (10 óra) Tartalmi elemei: - A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései. - A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései. - A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései. - Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései. - A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései. - A nemi szervek anatómiai szakkifejezései. - Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései. - Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései. - Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései. - Melléknevek képzése főnevekből. - Az Igék szótári alakja, főnevek képzése Igékből. Foglalkozás: Kórtani és klinikumi elnevezések. (3 óra) Tartalmi elemei: - A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései. - A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései. Foglalkozás: Gyógyítással kapcsolatos kifejezések. (2 óra)
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, óra/száma és tartalmi elemei:	

		Tartalmi elemei: • Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés. • A latin számnevek.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése	Egészségügyi jog és etika alapjai.
	(óra)száma:	(20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
		Foglalkozás: Alapfogalmak.
		(3 óra)
		Tartalmi elemei:
		• Erkölcs. • Moralitás. • Érték. • Norma. • Etika. • Bioetika. • Ápolásetika.
		Foglalkozás: Az egészségügyi etika alapelvei.
		(3 óra)
		Tartalmi elemei:
		• Autonómia tisztelete. • "Ne árts" elve. • Jótékonyosság elve. • Igazságosság elve.
		Foglalkozás: Szakmai etikai alapkövetelmények.
		(3 óra)
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei	Tartalmi elemei: • Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása. • Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái. • A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között. • Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem. • Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a beteg tájékoztatásban.
		Foglalkozás: Egészségügyi etikett.
		(3 óra)
		Tartalmi elemei:
		• Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés. • A beteglátogatás viselkedési szabályai. • Etikai kódex.
		Foglalkozás: Az egészségügyről szóló törvény.
		(2 óra)
		Tartalmi elemei:
		• Céljai. • Alapelvei.

	- Szerkezete. Foglalkozás: A betegek jogai és kötelezettségei. (4 óra) Tartalmi elemek: - A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. - A betegek kötelezettségei. Foglalkozás: Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei. (2 óra) Tartalmi elemek: - Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése.
Megtanítandó és elsajátítandó témák megnevezése (óra) száma	Sejtbiológia. (40 óra – 20 óra elmélet, 20 óra gyakorlat) Foglalkozás: A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta). (1 óra) Tartalmi elemek: - A prokarióta sejt felépítése, jellemzői. - Az eukarióta sejt felépítése jellemzői. Foglalkozás: A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása. (1 óra) Tartalmi elemek: - Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében. Foglalkozás: A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok. (2 óra) Tartalmi elemek: - A foszfolipid kettősréteg felépítése. - A membránfehérjék. - A sejtmembrán fluiditása. - Transzportfolyamatok. Foglalkozás: A sejtalkotók és szerepük a sejt életében. (2 óra) Tartalmi elemek: - A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellek és azok funkciója. - A sejtvázszerkezete. Foglalkozás: A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés. (2 óra) Tartalmi elemek: - A génexpresszió fogalma. - A géntíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe. - A riboszómák szerkezete, a transzláció lépései.
Kapcsolódó foglalkozások megnevezése (óra) száma és tartalmi elemek	

		Foglalkozás: A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis). (6 óra) Tartalmi elemei: • A sejtciklus fogalma, fázisai. • A meiózis. • A mitózis. Foglalkozás: A sejtpusztulás. (2 óra) Tartalmi elemei: • A necrosis. • Az apoptózis. Foglalkozás: Mivel és hogyan vizsgálhatók a sejtek. (4 óra) Tartalmi elemei: • A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejt-frakcionálás). • Fénymikroszkópia. • Fáziskontraszt mikroszkópia. • Elektronmikroszkópia. • Citokémiai módszerek alapjai. Foglalkozás: Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban. (20 óra) Tartalmi elemei: • Szövettani laboratóriumban megismerkednek a képzésben résztvevők: ○ A centrifugákkal, a centrifugálással. ○ A különböző mikroszkópokkal. ○ Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe.
4.2.9	A tananyagegység elvett tanulási eredményeinek mérése és értékelése.	A tanítási-tanulási folyamat közben: szóbeli ellenőrző kérdések, önállóan vagy csoportosan elvégzendő tesztfeladatok megoldása. A tanítási-tanulási folyamat végén: tananyagegység záró mérése. A mérés módszere: A teljesített témakörök végén, témakörönként 10 db (összesen 60 db), az oktató által összeállított feleletválasztós tesztkérdés megválaszolása (megfelelt: tesztenként legalább 6 db helyes válasz). Időtartama: tesztenként 30 perc.
4.2.10	A tananyagegység elvégzéséről szolgáló igazolási kiadásnak feltételei.	A képzésben résztvevő hiányzása nem haladja meg a tananyagegység óraszámának 20%-át. A tananyagegység tanulási eredményeinek mérésére szolgáló teszt legalább 51%-os szinten való teljesítése.

4.3. Tananyagegység

4.3.1.	Megnevezése	Egészségügyi alapozó ismeretek.
4.3.2.	Célja	A tananyagegységen belül a képzésben résztvevő felnőttek elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tananyagegység témaköreinek megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A képzésben résztvevő felnőttek elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.
4.3.3.	Megvalósítása során alkalmazott munkaformák	Információk rendszerezése. Felügyelet mellett, irányítással történő szakmai alkalmazás. Műveletek gyakorlása.
4.3.4.	Megvalósítása során alkalmazott képzési módszerek	Magyarázat. Szemléltetés. Megbeszélés. Célzott tartalmú információ keresés és információszerezés. Helyzetgyakorlat, helyzetelemzés.
4.3.5.	Óraszám	300
4.3.6.	Beszámítható óraszám	300
4.3.7.	A programkövetelményben meghatározott, a tananyagegység keretében elsajátítandó szakmai követelmények.	

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körül teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
2.	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom körélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalomának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
3.	Enteralis és parenteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik a gyógy-	Alapvető gyógyszer-tani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszerbejuttatási módokat,	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a	Feleltes utasítására közreműködik a feladatokban, de nem indíthat új terápiát.

³ Kontáktóról c'tető munkaforma alkalmazása esetén, ha az a képzési óraszámába beszámítható.

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
	szerelésben, segédkezik az infúziós terápia alkalmazásában, képes infúziós palackot cserélni, az infúzió cseppszámát orvosi utasításra megváltoztatja; kötőcserét végez a perifériás vénakanül helyén, CVK-ból vért vesz, Midline katétert és IV kanült orvosi utasításra eltávolít.	eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszer-tárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	higiénés, megbízhatósági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	
4.	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált fertőzőbeteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, leggyakoribb izolációs formákat, a fertőző beteg elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, megbízhatósági és a munkavédelmi szabályokat.
5.	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Elkötelezett a munkavédelmi és egészségvédelmi szabályok betartásában. Környezettudatos magatartást tanúsít.	A munkája során keletkező hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékközelésért.
6.	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolási feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb ápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, megbízhatósági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felelős ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
7.	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél (per os, sc., im.). Részt vesz a	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során al-	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felelős utasítása szerint részt vesz a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és megbíz-

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
	gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	kalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásait. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.		tónsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
8.	Részt vesz az elrendelt gyógyszerek (fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoaguláns, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt) beadásában.	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer-csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.

13.8.	A tantárgyegység tartalma megnevezendő és elismertandó témakörök, kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemek.	
	Megtanítandó és elismertandó témakör megnevezése, (óra) száma:	Emberi test működése. (40 óra – 40 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemek:	Foglalkozás: Általános ismeretek. (6 óra) Tartalmi elemek: • Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése. Foglalkozás: Szervrendszerenkénti felépítés és működés ismeretek. (34 óra) Tartalmi elemek: • A mozgásrendszer felépítésének alapjai. • A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai. • A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai. • Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai. • A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai. • A nemi szervek feladata, felépítése. • Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai. • A belső elválasztású mirigyek.
	Megtanítandó és elismertandó témakör megnevezése, (óra) száma:	Alapvető higiénés rendszabályok. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemek:	Foglalkozás: Infekció - nosocomialis infekció. (9 óra) Tartalmi elemek: • A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői. • A fertőzés fogalma.

	• A járványfolyamat mozgató erői. • A fertőzés terjedési módjai gyakoriság és kiterjedés szerint. • A fertőző betegség és szakaszai. • A fertőző betegségek előfordulási módjai. • Járványügyi teendők. • Bejelentési kötelezettség. • A fertőző betegek elkülönítése. • A fertőző betegségek megelőzése. • Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái. • Infekciókontroll. Foglalkozás: Egyéni védőeszközök használata. (3 óra) Tartalmi elemei: • Munkaruha, védőruha. • Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői. • Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői. • Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása. Foglalkozás: Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai. steril anyagok kezelése. (6 óra) Tartalmi elemei: • A fertőtlenítés fogalma. • A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők. • Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal. • A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények. • A fertőtlenítőszer alkalmazása. • Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás. • Higiénés közfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás. • Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai. • Folyamatos és záró fertőtlenítés. • A sterilizálás alapfogalmai. • A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás. • A sterilizáló eljárások alapjai. • Steril anyagok szállítása, tárolása. • A sterilitás ellenőrzése. Foglalkozás: Hulladékkezelés. (2 óra) Tartalmi elemei: • A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint). • A hulladékok környezeti hatásai. • A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása. • A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás. • Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái.
Megtanítandó és elsajátítandó témák rövid megnevezése, óraszáma	Általános ápolástan és gondozástan. (100 óra – 20 óra elmélet, 80 óra gyakorlat)

Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, órátszáma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: Diagnosztikai alapismeretek. (15 óra) Tartalmi elemei: • Diagnosztikai alapfogalmak: anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes. • Labordiagnosztikai ismeretek: ○ A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. ○ Vértétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. ○ Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. ○ Testvialadékok mintavételi technikái, szabályai. ○ Point Of Care Testing (betegség melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. ○ Betegség melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése. • Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai. • A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai.
	Foglalkozás: A gondozás fogalma, célja és formái. (5 óra) Tartalmi elemei: • Az ember és környezete. • Az ember, mint biopszicho-szociális lény. • Az egészség fogalma, értelmezése (WHO). • Az egészséges életmód, életvitel összetevői. • A prevenció fogalma, szintjei. • A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői. • A gondozás és nevelés egysége. • Gondozói hálózat. • Gondozás, fejlődés életkoronként. • Akadályozott ember gondozása.
	<i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i>
	Foglalkozás: A betegellátó osztály és működése. (5 óra) Tartalmi elemei: • A kórterem felszerelése. • A vizsgáló, kezelő felszerelése. • Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés. • A beteg távozása, áthelyezés más osztályra. • A kórház házirend. • Látogatás szabályai. • Vizit, konzílium ápolói feladatai. • A betegosztályok munkarendje.

	Foglalkozás: A betegmegfigyelés alapjai. (15 óra) Tartalmi elemek: • Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek. • A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése. • Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok. • A bőr és bőrfüggelék megfigyelése. • Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése. • A fekvés megfigyelése. • A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése. • A tudat, a magatartás megfigyelése betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Testvázlatok megfigyelése és kezelése. (20 óra) Tartalmi elemek: • Vervétel elméleti alapjai és kivitelezése. • Vervétel CVK-ból. • A testvázlatok mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet, vizelet, hányadék, köpet, seb-török-orr-fül-szemváladék). • A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai. • Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során. <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Általános ápolási beavatkozások. (30 óra) Tartalmi elemek: • Alapápolási feladatok szükségletek szerint. • Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása. • Intramusculáris injekció kivitelezése. • Beteg előkészítés. • Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba. • Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (váladék felfogó eszközök). • Hólyagkondicionálás. • Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása. • Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képekkel diagnosztika, labordiagnosztika). <i>A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!</i> Foglalkozás: Halál, gyász. (10 óra)
--	--

		Tartalmi elemei: • A haldoklási folyamat szakaszai. • A terminális állapot fogalma. • A haldokló beteg ápolási igényei. • A halál klinikai és biológiai jelei. • A halott körüli teendők. • A család támogatása, a gyász.
	Magántitandó és eljáratandó témakör megnevezése (óra/száma)	Gyógyszertani alapismeretek. (20 óra – 0 óra elmélet, 20 óra gyakorlat) Foglalkozás: Gyógyszertani alapszabványok. (2 óra) Tartalmi elemei: • A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei. • Farmakodinámia fogalma, jellemzői. • Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői. • Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis. • A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek. • Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma. • ATC rendszer fogalma, lényege. • Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma. • A beteg gyógyszeresedési compliance lényege és jelentősége. Foglalkozás: Gyógyszerbejuttatási módok. (8 óra) Tartalmi elemei: • Gyógyszerformák áttekintő ismertetése. • A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai. • Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata. • A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai. • Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai. • Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái. • Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő). • Az oxigén adagolás eszközei (reduktor). • Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai. • Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai. • Az oxigénterápia hatékonyságának követése. • Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszerkészítménycsoportjai. • Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagológó -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai. • Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése. • Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai. • Az injekciózás fogalma, formái. • Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése.
	Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, (óra/száma és tartalmi elemei)	

- Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai.
- Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai.
- Az injekciós szövödmények és megelőzésük.
- Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása.
- Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre klszerelt készítmények beadási technikája, aagok klszámítása nagy dózisú klszerelés esetén.
- Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál).
- Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői.
- Az infúziós szerelések jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma).
- Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, túmentes csatlakozók; csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).
- Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei.
- Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás).
- A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai.
- Az intravasculáris érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai.
- Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása.
- Az infúziós terápia szövödményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövödmények esetén.
- Az infúzió összeállításának algoritmusai, gyakorlata.
- Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!

Foglalkozás: Gyógyszerinterakciók és ellátásuk.
(4 óra)

Tartalmi elemei:

- Főbb gyógyszercsoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásai és megfigyelése.
- A gyógyszerelés tényezői.
- A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői.
- A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:
 - receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege;
 - szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői;
 - antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma.
- A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek.
- Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői.
- Allergiás reakcióra utaló tünetek.
- Teendők gyógyszer allergia esetén.

Foglalkozás: A gyógyszerelés szabályai.
(4 óra)

	Tartalmi elemei: • A gyógyszerrendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái. • A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti). • Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés). • A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban. • A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban. • A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai. • A kábítószerrel való gyógyszerelés szabályai. • A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai. • A gyógyszer helyettesítés szabályai. • Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai. • A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai. • A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévcsítés esetén követendő szabályok. • A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai. Foglalkozás: Gyógyszerelő rendszerek. (2 óra) Tartalmi elemei: • A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata. • A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése. • Gyógyszerelőrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban. • Az ECTSZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben. • A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban. • Gyógyszerelőrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medical programjában. • Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.
Megtanítandó és elsajátítandó témák/megnevezése, (óra)száma. Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei.	Kommunikáció. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Kommunikációs zavarok. (4 óra) Tartalmi elemei: • Kóros kommunikáció. • A nyelvi szocializáció hiányosságai. • Szégyenlősség, gátlásosság. • Kommunikációs gátak és közléssorompók. Foglalkozás: Egészségügyi szakmai kommunikáció. (4 óra) Tartalmi elemei: • Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció. • Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció. • A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai.

		• Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái. Kommunikáció hozzátartozóival. • Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek. • Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén. • Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel. • A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben. Foglalkozás: Speciális kommunikáció. (8 óra) Tartalmi elemek: • Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel. • Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén. • Infokommunikációs akadálymentesítés. • A segítő beszélgetés. • Esettanulmányok. Foglalkozás: Konfliktuskezelés. (4 óra) Tartalmi elemek: • Konfliktus fogalma. • Konfliktusok típusai. • Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó. • A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével.
	Megtanítandó és elsajátítandó témák, megnevezése (óra/szám):	Általános laboratóriumi alapismeretek. (40 óra – 0 óra elmélet, 40 óra gyakorlat) Foglalkozás: A laboratóriumi munka eszközei. (2 óra) Tartalmi elemek: • A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök. Foglalkozás: Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban. (2 óra) Tartalmi elemek: • Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői. • Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai. • Használatuk szabályai. Foglalkozás: Matematikai számítások a laboratóriumban. (2 óra) Tartalmi elemek: • Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások. • Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások. • Normál oldat számítása.
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra/szám) és tartalmi elemek:	

	Foglalkozás: Oldatkészítés, oldatkonzentráció. (4 óra) Tartalmi elemek: • Az oldódás folyamata. • Az oldatkészítés alapvető szabályai. • Százalékos összetétel és típusai. • Oldatkonzentráció és típusai. • Normál oldat. • Hígítás, töményítés. Foglalkozás: Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása. (2 óra) Tartalmi elemek: • Szűrés. • Bepárlás. • Üleptetés. • Extrakció (kioldás). • Centrifugálás. • Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása). • Többfázisú elegyek szétválasztása. • Egyszerű és frakcionált desztillálás. Foglalkozás: Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk. (2 óra) Tartalmi elemek: • Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek. • Laboratóriumban használt szerves vegyszerek. • A vegyszerek szabályszerű tárolása. Foglalkozás: Biztonságtechnika a laboratóriumban. (2 óra) Tartalmi elemek: • Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolás. • Használt veszélyes anyagok kezelése. • Munka a biológia anyagokkal. Foglalkozás: Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban. (20 óra) Tartalmi elemek: • Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokban. • Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról. Foglalkozás: Informatika a laboratóriumban. (2 óra) Tartalmi elemek: • A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos in-
--	--

		formatikai eszközök alkalmazási területe. Foglalkozás: Minőségbiztosítás a laboratóriumban. (2 óra) Tartalmi elemei: • Minőség fogalma. • Minőségbiztosítás fogalma. • Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás). • Minőségbiztosítási szabványok.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óraszám):	Rehabilitációs alapsmeretek és fizioterápia. (60 óra - 0 óra elmélet, 60 óra gyakorlat) Foglalkozás: A rehabilitáció alapfogalmai. (5 óra) Tartalmi elemei: • A rehabilitációs tevékenység fogalma, tartalma. • A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO). • A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége. • Az akadályozottságok formái, tipológiái (orvosi rehabilitáció, gyógyterápia). • Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai. • A re/habilitációs team és szerepe. • A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai. • A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők. • Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények. • Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya. Foglalkozás: Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei. (20 óra) Tartalmi elemei: • Az akadályozottság lelki vonatkozásai. • A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata). • Sérülésspecifikus pszichológiai következmények: ○ Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek. ○ Mozgásképességükben akadályozott személyek. ○ Látássérült személyek. ○ Hallássérült személyek. ○ Értelmileg akadályozott személyek. Foglalkozás: Komplex, átfogó akadálymentesítés. (5 óra)
	Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, óra száma és tartalmi elemei:	

	Tartalmi elemei: • Akadálymentesség meghatározása. • Az akadályok főbb formái. • Egyetemes tervezés filozófiája. Foglalkozás: A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere. (5 óra) Tartalmi elemei: • A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói. • A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladatai. • Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei. • A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei. • Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei. • A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei. • A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei. • A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai. • Az Öriálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák. • Az életminőség jelentősége. • A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei. • Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok. Foglalkozás: A rehabilitációt támogató eszközök. (5 óra) Tartalmi elemei: • Test távoli és test közeli segédeszközök. • A mobilitás segédeszközei. • Az önellátás segédeszközei. • A kommunikáció és az információ eszközei. • Kényelmi eszközök. Foglalkozás: Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban. (5 óra) Tartalmi elemei: • Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területel: ○ Speciális funkciózavarok (pl.: spázticitás, inkontinencia). ○ Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok). ○ Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke). ○ Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebraal paresis). Foglalkozás: Fizioterápiáról általában. (5 óra) Tartalmi elemei: • A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. • A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós te-
--	---

		rápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszáz, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei). Foglalkozás: Fizioterápiás alapok. (10 óra) Tartalmi elemek: • Hidroterápia. • Balneoterápia. • Mechanoterápia. • Klimaterápia. • Inhalációs kezelések. • Mágneses és elektroterápia. • Fototerápia. • Termoterápia fogalma. • Legfőbb alkalmazási területeik.
4.3.9	A tananyagegység elvégzési eredményeinek mérése és értékelése	A tanítási-tanulási folyamat közben: szóbeli ellenőrző kérdések, önállóan vagy csoportosan elvégzendő tesztfeladatok megoldása. A tanítási-tanulási folyamat végén: tananyagegység záró mérése. A mérés módszere: A teljesített témakörök végén, témakörönként 10 db (összesen 70 db), az oktató által összeállított feleletválasztós tesztkérdés megválaszolása (megfelelt: tesztenként legalább 6 db helyes válasz). Időtartama: tesztenként 30 perc.
4.3.10	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei	A képzésben résztvevő hiányzása nem haladja meg a tananyagegység óraszámának 20%-át. A tananyagegység tanulási eredményeinek mérésére szolgáló teszt legalább 51%-os szinten való teljesítése.

4.4. Tananyagegység

4.4.1	Megnevezése	Társadalomtudományi ismeretek.
4.4.2	Célja	A tananyagegység összefoglalja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetést, a betegoktatást, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közgazdasági, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetnek be a képzésben résztvevő felnőtteket.
4.4.3	Megvalósítása során alkalmazott munkaformák	Információk rendszerezése. Felügyelet mellett, irányítással történő szakmai alkalmazás. Műveletek gyakorlása.
4.4.4	Megvalósítása során alkalmazott képzési módszerek	Magyarázat. Szemléltetés. Megbeszélés. Céltartalmú információkeresés és információszerzés. Helyzetgyakorlat, helyzetelemzés.

4.4.5.	Órászám:	80
4.4.6.	Beszámítható órák száma:	80
4.4.7.	A program követelményben meghatározott, a tananyagegység keretében elsajátítandó szakmai követelmények:	

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápoláslelektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikuss viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szororigén pszichikus ártalmak kialakulását.
2.	Egyénre szabott beteg-oktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközzeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Feleltes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
3.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.

4.4.8.	A tananyagegység tartalma, megtanítandó és elsajátítandó témakör(ök), kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, órátszáma és tartalmi elemei:		
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése:	Szociológia alapjai. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat.)	
	Órászám:		
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, órátszáma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: A szociológia alapjai. (5 óra)	
		Tartalmi elemei: • A szociológia lényege, tárgya, jelentősége.	

⁴ Kontaktórátó eltérő munkaforma alkalmazása esetén, ha az a képzés órászámába beszámítható.

		• Társadalmi rétegződés és mobilitás. • Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. • A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. • Devians magatartás fogalma, formái. Foglalkozás: Egészségszociológia. (10 óra) Tartalmi elemek: • Mortalitás. • Morbiditás. • Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. • Biomedikális szemlélet. Foglalkozás: Családszociológia (5 óra) Tartalmi elemek: • Családszociológia. • Család intézménye. • Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. • Házasság intézménye. • Családmocellék: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óra) száma	Pszichológia alapjai. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat) Foglalkozás: Általános lélektan. (5 óra) Tartalmi elemek: • A megismerő folyamatok rendszere. • Az érzékelés és észlelés. • A figyelem. • Alvás, álom. • Emlékezés, tanulás. • Képzelet. • Gondolkodás, intelligencia és kreativitás. • Motiváció és érzelmek. Foglalkozás: Személyiséglélektan. (3 óra) Tartalmi elemek: • A személyiség fogalmának ismertetése. • A személyiségelméletek csoportjai. • Típuselméletek ismertetése. • Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete. • Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete. • A jellem. • Az érett személyiség jellemzői. Foglalkozás: Fejlődéslélektan.

		(4 óra) Tartalmi elemei: • A fejlődéslélektan fogalma. • Pszichikus fejlődéstörvények. • Életkori periodicitás. • A szenzomotoros fejlődés. • A mozgásfejlődés főbb jellemzői. • Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai. • A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése. • Gyermeki világkép és gondolkodás. • Az énkép és éntudat fejlődése. • Az érzelmek és az akarat fejlődése. • A játék, a rajz és a mese szerepe. • A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. • Az apa szerepe. • A szocializáció fogalma, szinterei. • Utánzás, azonosulás, identifikáció. Foglalkozás: Szociálpszichológia. (3 óra) Tartalmi elemei: • A szociálpszichológia tárgya. • A személyiségképzés ismertetése. • Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus. • Az emberi kollektívák. • A csoport fogalma, csoporttípusok. • A formális klscsoport rétegződése. • A csoportnormák, csoportszerepek. • A formális klscsoport fejlődése. Foglalkozás: Beteg ember lélektana. (5 óra) Tartalmi elemei: • A gyógyítók személyisége. • Nővértípusok. • A gyógyítók közössége. • A beteggel való kommunikáció. • Empátia és tolerancia. • A betegség hatása a személyiségre. • Betegségélmény és magatartás. • A fájdalom. • A krónikus betegség hatása a személyiségre. • A haldoklás, halál és gyász. • Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során. • Az egészségügyi dolgozó mindennapi feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások. • Szorongó pszichikus ártalmak.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra) száma	Népegészségtan, egészségfejlesztés. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
	Kapcsolódó foglalkozásokat megnevezése, (óra) száma és tartalmi elemei	Foglalkozás: Az egészség, egészségkultúráltság. (2 óra)

	Tartalmi elemei: • Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában. • Az egészség fogalmának értelmezése. • Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok. • A népegészségügy fogalma, feladatai. Foglalkozás: Az egészségi állapot mérési módszerei. (2 óra) Tartalmi elemei: • A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői. • Az egészségi állapot mérésének módszerei. • Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok. • Szociológiai módszerek. • Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók). • Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai. Foglalkozás: Prevenció és egészségmegőrzés. (2 óra) Tartalmi elemei: • A prevenció fogalma, szintjei. • A primer, sekunder és tercier prevenció célja, lényege és eszközei. • Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások. • Szűrővizsgálatok célja, fajtái. • A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői. • Daganatos betegségek megelőzése. Foglalkozás: Népegészségügyi programok. (2 óra) Tartalmi elemei: • Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat). • Hazai népegészségügyi programok. Foglalkozás: Életmód – egészségmagatartás. (2 óra) Tartalmi elemei: • Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói. • Az egészségmagatartás. • Preventív magatartás, kockázati magatartás. • Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. • Az életminőség. • A modern nemzedék egészség-magatartása. • A digitális nemzedék jellemzői. • A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése.
--	--

	• Elhúzódó serdülőkori. • Modern kori evés- és testképzavarok. Foglalkozás: Szexuálhigiéné. (2 óra) Tartalmi elemei: • A szexuális identitás. • A pubertás élettani változásai. • Intim higiéné. • Menstruációs higiéné. • Az emlő és a here önvizsgálata. • Partnerkapcsolatok. • Családtervezés. • A fogamzásgátlás módszerei. • Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra. • Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük. Foglalkozás: Mentálhigiéné. (2 óra) Tartalmi elemei: • A mentálhigiéné fogalma. • Az egészséges lelki egyensúly fenntartása. • A stressz. • Megküzdési stratégiák, énvédő technikák. • Konfliktushelyzetek és kezelésük. • A burn-out szindróma. • A kiégés megelőzése. Foglalkozás: Egészségkárosító tényezők. (2 óra) Tartalmi elemei: • A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismertetése. • Addikció fogalma. • A függőségek fajtái. • Hájlamosító tényezők. • Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek. • Viselkedéses függőségek. Foglalkozás: Egészségfejlesztés. (4 óra) Tartalmi elemei: • Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata. • Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei. • Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái. • Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése.
Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óra/szám)	Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek. (20 óra – 20 óra elmélet, 0 óra gyakorlat)
Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra/száma és tartalmi elemei)	Foglalkozás: Általános pedagógiai alapismeretek. (8 óra) Tartalmi elemei:

		• A pedagógia tárgya, tudományterületei. • A nevelés fogalma, célja, alapelvei. • A nevelés főbb módszerei. • A módszerek megválasztásának elvei. • A nevelői attitűdök. • A didaktika fogalma, alapelvei. • A tanulási-tanítási folyamat. • Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. • Az oktatás szervezeti formái • Oktatástechnikai eszközök. Foglalkozás: Andragógia. (4 óra) Tartalmi elemei: • Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés). • A lifelong-learning elve. • A távoktatás és e-learning jellemzői. • A tanulás típusai: formális, informális, nonformális. • A felnőtt tanuló és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői. • A felnőttoktató szerepe. Foglalkozás: Betegoktatás. (4 óra) Tartalmi elemei: • A betegoktatás célja. • Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek. • Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai). • A betegnapló vezetésének megtanítása. • Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása. Foglalkozás: Egészségügyi szakdolgozók oktatása. (4 óra) Tartalmi elemei: • A szakmai gyakorlatok célja, feladatai. • A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősség-biztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai). • Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív). • Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutató.
4.4.9	A tananyagegység elvárt tanulási eredményeinek mérése és értékelése	A tanítási-tanulási folyamat közben: szóbeli ellenőrző kérdések, önállóan vagy csoportosan elvégzendő tesztfeladatok megoldása. A tanítási-tanulási folyamat végén: tananyagegység záró mérése. A mérés módszere: A teljesített témakörök végén, témakörönként 10

		db (összesen 40 db), az oktató által összeállított feleletválasztós teszt kérdések megválaszolása (megfelelt: tesztenként legalább 6 db helyes válasz).
		Időtartama: tesztenként 30 perc.
4.4.10.	A tananyagegység elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei:	A képzésben résztvevő hiányzása nem haladja meg a tananyagegység óraszámának 20%-át. A tananyagegység tanulási eredményeinek mérésére szolgáló teszt legalább 51%-os szinten való teljesítése.

4.5. Tananyagegység

4.5.1.	Megnevezése	Klinikumi alapismeretek.
4.5.2.	Céja	A tananyagegység tárgyainak oktatása során a képzésben résztvevő megismeri belgyógyászati-, sebészeti és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.
4.5.3.	Megvalósítása során alkalmazott munkaformák	Információk rendszerezése. Felügyelet mellett, irányítással történő szakmai alkalmazás. Műveletek gyakorlása.
4.5.4.	Megvalósítása során alkalmazott képzési módszerek	Magyarázat. Szemléltetés. Megbeszélés. Célozott tartalmú információkeresés és információszűrés. Helyzetgyakorlat, helyzetelemzés.
4.5.5.	Óraszám	420
4.5.6.	Beszámítható óraszám	420
4.5.7.	A program követelményben meghatározott, a tananyagegység keretében elsajátítandó szakmai követelmények	

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegmegfigyelést végez, felfigyel és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Mérések, egyszerű vizsgálatok és betegmegfigyelések eredményeit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváltozások normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik. Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felelős felé. Illetéktelen személyeknek nem szolgáltat ki betegekről kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezelni az elsősegélynyújtást.

⁵ Kontéktórátó, eltérő munkaforma alkalmazása esetén, ha az a képzés órázázába beszámítható.

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
2.	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvéladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavétel: a feleltes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.
3.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a feleltes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4.	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközeit, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizelektatóterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizelektatóter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal részt vesz az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.
5.	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő incikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban nonszteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végző lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan

	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
				dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
6.	Részt vesz az inkontinens beteg ápolásában.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és noninvazív eszközeit.	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításnak megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
7.	Beöntést ad, sztómaszák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómaszák csere indikációit, kontraindikációit, kivételzésének módját. Lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
8.	Részt vesz a gyomorszondán keresztüli táplálásban.	Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
9.	Részt vesz a húgyhólyag irrigálásában.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
10.	Részt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
11.	Részt vesz a decubitus prevenciók tevékenységében. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során. Felismeri és jelzi a decubitus jeleit, stádiumát beazonosítja.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket. Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait. Tisztában van a beteg passzív mozgatásának jelentőségével.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját. Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő ellátása tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát. Munkáját a tőle elvárható módon végzi forgatási terv alapján.	A prevenciók tevékenységét az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. Az ápoló teammel együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.

4.5.8	A tananyag egység tartalma: megtanítandó és elsajátítandó témakör(ök), kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei								
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="311 291 662 392">Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma:</td><td data-bbox="662 291 1436 392">Belgyógyászat és ápolástana. (50 óra – 10 óra elmélet, 40 óra gyakorlat)</td></tr> <tr> <td data-bbox="311 392 662 1310">Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:</td><td data-bbox="662 392 1436 1310"> Foglalkozás: Szív- és érrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • Koszorúér betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia). • A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis). • A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia). • Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz). • Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia). • Az ingerközpés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok). • A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiája, stádium beosztása. • A hypertónia betegség (primer, sekunder, hypertoniás sürgősségi állapotok). • Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozís, thrombophlebitis, varicositas, artériás embollizáció). • Anticoaguláns terápia (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápia és jellemzőik). • A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai. • Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai. </td></tr> <tr> <td data-bbox="311 1310 662 1892"></td><td data-bbox="662 1310 1436 1892"> Foglalkozás: Vértképzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői. • A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus). • A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák. • Hemorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák). • A vérképzőrendszeri betegek educatiójának specialitásai. </td></tr> <tr> <td data-bbox="311 1892 662 2060"></td><td data-bbox="662 1892 1436 2060"> Foglalkozás: Légzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, </td></tr> </table>	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma:	Belgyógyászat és ápolástana. (50 óra – 10 óra elmélet, 40 óra gyakorlat)	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: Szív- és érrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • Koszorúér betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia). • A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis). • A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia). • Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz). • Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia). • Az ingerközpés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok). • A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiája, stádium beosztása. • A hypertónia betegség (primer, sekunder, hypertoniás sürgősségi állapotok). • Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozís, thrombophlebitis, varicositas, artériás embollizáció). • Anticoaguláns terápia (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápia és jellemzőik). • A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai. • Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai.		Foglalkozás: Vértképzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői. • A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus). • A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák. • Hemorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák). • A vérképzőrendszeri betegek educatiójának specialitásai.		Foglalkozás: Légzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói,
Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma:	Belgyógyászat és ápolástana. (50 óra – 10 óra elmélet, 40 óra gyakorlat)								
Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: Szív- és érrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • Koszorúér betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia). • A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis). • A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia). • Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz). • Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia). • Az ingerközpés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok). • A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiája, stádium beosztása. • A hypertónia betegség (primer, sekunder, hypertoniás sürgősségi állapotok). • Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozís, thrombophlebitis, varicositas, artériás embollizáció). • Anticoaguláns terápia (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápia és jellemzőik). • A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai. • Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai.								
	Foglalkozás: Vértképzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői. • A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus). • A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák. • Hemorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák). • A vérképzőrendszeri betegek educatiójának specialitásai.								
	Foglalkozás: Légzőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemei: • A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói,								

	rizikó tényezői. • A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája. • A felsőlégtak lázzal és láz nélkül járó betegségek. • Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema). • Restrictív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok). • A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale). • A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyűlem). • A légzőrendszeri betegek edukációjának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése). Foglalkozás: Emésztőrendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemek: • Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői. • Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája. • A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia). • A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor). • A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor). • Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematomezis, melaena, haematokézia). • A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek). • A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor). • A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum). • Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis). • Az emésztőrendszeri betegek edukációjának specialitásai. Foglalkozás: Kiválasztórendszeri megbetegedések. (5 óra) Tartalmi elemek: • A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői. • A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája. • A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája. • A vese gyulladásos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis, nephrosis syndrome). • Vese kövesség. • Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok. • Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái. • Krónikus veseelégtelenség, uraemia. • Vese pótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD).
--	---

- A dializált betegek educatiojának specialitásai.
- A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai.

Foglalkozás: Endokrinrendszeri megbetegedések.
(5 óra)

Tartalmi elemei:

- Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői.
- Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája.
- A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája.
- A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok).
- A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői.
- A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja.
- A pajzsmirigy betegségei (hypo- és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok).
- A mellékpajzsmirigy betegség (hypo- és hyperfunkciós kórképek, tetánia).
- A mellékvesékéreg betegségei (hypo- és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndrome, Pheochromocytoma, Addison kór, crisis állapotok).
- A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus).
- Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai.

Foglalkozás: Daganatos megbetegedések.
(5 óra)

Tartalmi elemei:

- A daganatos betegségek epidemiológiája (morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői).
- Daganatos betegségek diagnosztikája.
- Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények).
- Daganatok nevezéktana és stádium beosztása.
- A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasztikus jelenségek).
- Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel).
- Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek).
- Fájdalomcsillapítás.
- Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél.
- Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haldokló betegek pszichoszociális ellátása).

Foglalkozás: Fertőző betegségek, infektológia.
(5 óra)

Tartalmi elemei:

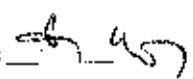
		• A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai. • A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői. • A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek. • A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások). • Fertőzésre utaló tünetek. • Kiütéssel járó fertőző betegségek. • Hasmenéssel, hányással járó fertőzések. • Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések. • Bakteriális meningitis klinikai specialitásai. • Influenza klinikai specialitásai. • A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai. • Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció. • A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedése. Foglalkozás: Belgyógyászati ápolási beavatkozások. (10 óra) Tartalmi elemei: • Oxigénterápia eszközei, használatuk • Húgyhólyagöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás. • EKG készítés eszközei, használatuk. • Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése. • Széklet, vizelet, hányadék felfogása. • Mintavétel eszközei és azok alkalmazása. A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése (óra) száma: Kapcsolódó foglalkozások megnevezése (óra) száma és tartalmi elemei	Sebészet és ápolástana. (40 óra – 10 óra elmélet, 30 óra gyakorlat) Foglalkozás: Általános sebészeti alapismeretek. (8 óra) Tartalmi elemei: • A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata. • A sebek fajtái. • A sebgyógyulás zavarai, gyulladásos sebek kezelése. • Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás). • Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás). • Vegyi hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések. • Műteti érzéstelenítés formái. • Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele. • Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés. • Műtét utáni szövődmények. Foglalkozás: Részletes sebészet. (10 óra) Tartalmi elemei: • A fej sebészete (felújítási rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei).

	• A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy). • Az emlő sebészete (gyulladásos megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok). • Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése. • Gyomor daganatos betegségei. • Vékonybél sebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlvány gyulladás). • Vastagbél sebészeti betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma). • Anorectum sebészeti betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák). • A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok). • Epehólyag, epeutak sebészete (epekövesség, carcinoma). • Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma). • Lép sebészete. • Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek). • Akut hasi katrasztrofák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések). • A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum). • A tüdő sebészete. • Szívsebészeti betegségek (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívmitétek, coronaria elváltozások). • Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei). Foglalkozás: Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása. (7 óra) Tartalmi elemek: • Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségek, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csontrögzítő eszközök ápolása. • Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban. • Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk. • Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk. • Politraumatisált beteg ellátásának specifikuma. • Végtag amputált beteg ápolása. • Sebészeti ellátást igénylő mozgásszervi fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása. • Gerinc és mellkas deformitásai. • Termikus sérülések és ellátásuk. Foglalkozás: Sebészeti ápolási beavatkozások. (15 óra) Tartalmi elemek: • Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai. • Kötéscsere. • Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivételzésük eszközei, menete. • Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete. • Sebváladék mintavétel eszközei, menete. • Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása.
--	---

	• Kliens műtéti előkészítésének menete. • Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete és eszköz-rencszere. A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!
Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma:	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk. (40 óra – 10 óra elmélet, 30 óra gyakorlat)
	Foglalkozás: Fül-orr-gégészeti betegek ápolása. (6 óra) Tartalmi elemei: • A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozásai. • Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok. Foglalkozás: Szemészeti betegek ápolása. (6 óra) Tartalmi elemei: • Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolási vonatkozásai. • Szemöhlítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása. • Szemészeti műtétet perioperatív ápolása. Foglalkozás: Bőrgyógyászati betegek ápolása. (6 óra) Tartalmi elemei: • Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolási vonatkozásai. • Bőrelváltozások ápolása. • Plasztikai sebészet specifikumai. • Bőrttranszplantáció. Foglalkozás: Urológiai betegek ápolása. (6 óra) Tartalmi elemei: • Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai. • Urostoma. • Non-invazív eszközök. • Vizeletmintavétel/gyűjtés. • Vizeletvizsgálatok kivitelezése. • Vesebiopsia asszisztálási feladatai. Foglalkozás: Ápolási beavatkozások. (16 óra) Tartalmi elemei: • Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei. • A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása. • Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés.
Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	

		A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni!
	Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma:	Szülészet-nőgyógyászat klinikuma. (20 óra – 10 óra elmélet, 10 óra gyakorlat)
		Foglalkozás: Nőgyógyászati vizsgáló eljárások. (3 óra)
		Tartalmi elemei: - Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei. - Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológiai kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása. - Hüvely kenet mintavétel menete. - Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége. - Nőgyógyászati vizsgáló eszközök.
		Foglalkozás: Várandós gondozás. (3 óra)
		Tartalmi elemei: - Élettani fogalmak. - Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája. - Fiziológiai anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban. - Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik. - Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során.
	Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: Szövődményes/patológias terhesség. (3 óra)
		Tartalmi elemei: - Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája. - Veszélyeztetett terhesség meghatározása. - Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik. - Vetélés típusai.
		Foglalkozás: Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek. (3 óra)
		Tartalmi elemei: - Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. - Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. - Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. - Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.
		Foglalkozás: Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy. (4 óra)
		Tartalmi elemei: - Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiai sárgaság, súlyvesztés. - Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerel.

		- Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás). - Gyermekek anyai fiziológiai változásai. Foglalkozás: Nőgyógyászati betegségek. (4 óra) Tartalmi elemei: - Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiai változásai. - Vérzési rendellenességek. - A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikai vonatkozása. - Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai.
	Megtanítandó és elsajátítandó témák megnevezése, óraszáma:	Neurológia klinikuma. (20 óra – 10 óra elmélet, 10 óra gyakorlat) Foglalkozás: Általános és speciális vizsgálatok. (2 óra) Tartalmi elemei: - Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai. - Neurológiai diagnosztikai vizsgálati módszerek, berendezések. - Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra. Foglalkozás: Tudatállapot változások. (2 óra) Tartalmi elemei: - A beteg tudat éberségének megfigyelése. - Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése. - A beszédzavarok típusainak felismerése.
	Kapcsolódó foglalkozások megnevezése, óraszáma és tartalmi elemei:	Foglalkozás: A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások. (2 óra) Tartalmi elemei: - Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek. - Diagnosztikus lehetőségek. - Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése. Foglalkozás: Idegsebészeti beavatkozások. (2 óra) Tartalmi elemei: - Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek. - Idegsebészeti beavatkozások típusai. - Koponyanyitás tájékoztatása. Foglalkozás: Fejfájás, epilepszia. (2 óra) Tartalmi elemei: - Fejfájás típusai. - Különböző roham típusok.

	• Epilepszia betegség. • Status epilepticus. Foglalkozás: Agyi érbetegségek. (2 óra) Tartalmi elemei: • Az agyi vérrellátás zavarai. • Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei. • Koponyaűri vérzés típusai. Foglalkozás: Neurotraumán átesett betegek. (2 óra) Tartalmi elemei: • Koponyasérülések. • Az agy traumás sérülései. • Gerincvelő traumás sérülései. Foglalkozás: Neuroinfektológiai betegségek. (2 óra) Tartalmi elemei: • Virusfertőzések. • Bakteriális fertőzések. • Gombás fertőzések. • Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések. Foglalkozás: Autoimmun betegségek. (2 óra) Tartalmi elemei: • Sclerosis multiplex. • Myasthenia gravis. • Guillen-Barré szindróma. Foglalkozás: Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek. (2 óra) Tartalmi elemei: • Primer agydaganatok típusai. • Más helyen keletkezett tumorok agyi áttétei. • Gerincvelői tumorok. • Parkinson betegség. • Amyotrophic lateral sclerosis. • Alzheimer betegség.
Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma	Pszichiátria klinikuma. (20 óra – 10 óra elmélet, 10 óra gyakorlat)
Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei	Foglalkozás: Pszichátriai története, előítéletek, stigmák. (2 óra) Tartalmi elemei: • A magyar pszichiátriai gondozás történeti áttekintése. • A pszichátriai gondozás főbb szintjei. • Előítéletek a pszichátriával kapcsolatban, stigmák. • A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichátriai betegek

	jogai, korlátozó intézkedések. • Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés. Foglalkozás: Szorongásos zavarok. (2 óra) Tartalmi elemei: • A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája. • Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus. • Generalizált szorongásos zavar. • Pánikzavar. • Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar. • Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia. Foglalkozás: Hangulatzavarok. (3 óra) Tartalmi elemei: • Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika. • Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok. • Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia. • A kórképek terápiaja: biológiai terápiák, pszichoterápiák. • Öngyilkosság (sulcidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász. Foglalkozás: Pszichoaktívszerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok. (3 óra) Tartalmi elemek: • Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismertetése. • Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószerek, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. • A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tüneteinek, differenciáldiagnosztikája és terápiaja. Foglalkozás: Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés. (3 óra) Tartalmi elemei: • A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: téveszmés zavar, rövid pszichotikus zavar, szkizofreniform zavar, szkizofrénia, szkizoaffektív zavar, differen-
--	--

	ciálódiaagnózis. - A szkizofrénia lefolyása, kezelése: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió. Foglalkozás: Személyiség zavarok. (3 óra) Tartalmi elemei: - Történeti vonatkozások. - Klasszifikáció. - Köreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok). - Terápiás lehetőségek. - A személyiségzavarok típusai: - A csoport: Paranoíd, szkizoid, szkizotípiás személyiség-zavar. - B csoport: antiszociális, borderline, hisztionikus, nárcisztikus személyiségzavar. - C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiség-zavar. - Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar. - NSSI: nem szuicidális önsértések. Foglalkozás: Táplálkozási magatartás zavarai. (2 óra) Tartalmi elemei: - A gyermekkorú evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkorú és serülőkorú kezdetű anorexia nervosa, bulimia nervosa, pica, ételutasítással járó érzelemzavar, szelektív evés, fóbiás típusú evészavar, falászavar, izomdiszmorfia, orthorexia nervosa. - A körképek epidemiológiája, etiológiája, klinikai tünetei, a körle-folyása, prognózis, az alkalmazott terápiák. Foglalkozás: Organikus pszichoszindrómák. (2 óra) Tartalmi elemei: - A betegvizsgálat sajátosságai. - Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kör-eredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján). - A demenciák differenciáldiagnózisa. - A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok. - Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia. - A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia. - Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoíd zavar). - Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság.
Megtanítandó és elsajátítandó témakör megnevezése, (óra)száma	Geriátria klinikuma. (20 óra – 10 óra elmélet, 10 óra gyakorlat)
Kapcsolódó foglalkozás(ok) megnevezése, (óra)száma és tartalmi elemei	Foglalkozás: Bevezetés a geriátriába. (3 óra) Tartalmi elemei: Magyarország jellemző demográfiai adatai.

- A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás.
- A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai.
- Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül.
- A nemek arányának alakulása az időskorúak körében.
- A népesség előregedésének okai.
- A kettős öregedés értelmezése.
- Európai és világ trendek az időskorúak számarányában.
- Az előregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei.
- Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai.
- Az idősek helyzete a mai társadalomban.
- Időseket ellátó hazai intézményrendszere.
- A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete.
- A geriatríria fogalma, kapcsolata a gerontológiával.
- Klinikai geriátria.
- Geriátriai ápolás.

Foglalkozás: Az Idős kor Jellemzőségei.
(2 óra)

Tartalmi elemei:

- Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

Foglalkozás: Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellemzőségeik.
(3 óra)

Tartalmi elemei:

- A test külső jegyeinek, jellemzőségeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/hangulat, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

Foglalkozás: Veszélyeztető tényezők idős korban.
(2 óra)

Tartalmi elemei:

- A biztonság szükségletének változása idős korban.
- Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők.
- Az időskori balesetek okai, formái.
- Baleseti veszélyforrások.
- A balesetek megelőzésének lehetőségei.
- Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái.
- Az időseket érintő családon belüli erőszak.
- Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői.
- Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében.
- Az abúzus fogalma.
- Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái.

- Öngyilkosság okai idős korban.
- Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.

Foglalkozás: Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változása idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.
(2 óra)

Tartalmi elemek:

- Keringés rendszere.
- Idegrendszer.
- Érzékszervek rendszere.
- Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere.
- Zsigeri rendszer: emésztő rendszer.
- Légzőrendszer.
- Vizeletkiválasztó rendszer.
- Nemi szervek rendszere.
- Endokrin rendszer.

Foglalkozás: Egészség gondozás Idős korban.
(3 óra)

Tartalmi elemek:

- Az egészség definíciói.
- Ember és környezet.
- Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők.
- Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban.
- Az egészség fenntartása.
- A betegségek kialakulása, rizikótényezők.
- Egészséges életmód összeváltói.
- Egészségkárosító tényezők.
- Népegészségügyi mutatók.
- Egészségtudatos magatartás.
- A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben.
- Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása.
- A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések.
- A túlzott tápanyagbevitel következményei.
- Az egészséges étrend, napirend összeállítása.
- Segítségnyújtás az idős emberek szükségletének kielégítésében, ápolási feladatok.

Foglalkozás: Idős betegek speciális ápolása.
(5 óra)

Tartalmi elemek:

- Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében.
- Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása.
- Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás.
- Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása.
- Akut és krónikus sebek ellátása ápolása.
- Esések megelőzése, kezelése.
- Megváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátása.

	• Decubitus prevenciója, ellátása. • Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban. • Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban.
Megtanítandó és elsajátítandó témák megnevezése (óraszám):	Klinikai gyakorlat. (210 óra – 0 óra elmélet, 210 óra gyakorlat) Foglalkozás: Belgyógyászat gyakorlat. (70 óra) Tartalmi elemei: • A képzésben résztvevő betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag Irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásokat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. <i>A gyakorlat legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.</i> Foglalkozás: Sebészet gyakorlat. (70 óra) Tartalmi elemei: • A képzésben résztvevő betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjába, elsajátítja az akut és műteti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műteti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. <i>A gyakorlat legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.</i>
Kapcsolódó foglalkozások megnevezése (óraszám) és tartalmi elemei:	Foglalkozás: Kisklinikumi gyakorlat. (40 óra) Tartalmi elemei: • A képzésben résztvevő betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrteszt kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat. <i>A gyakorlat legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.</i> Foglalkozás: Egyéb klinikai gyakorlat. (30 óra) Tartalmi elemei: • A képzésben résztvevő betekintést nyer az alábbi osztályok mű-

		kódésébe: pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat. A gyakorlat legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.
4.5.9	A tananyagegység elvégzéséről szülő igazolás kiadásának feltételei	A tanítási-tanulási folyamat közben: szóbeli ellenőrző kérdések, önállóan vagy csoportosan elvégzendő tesztfeladatok megoldása. A tanítási-tanulási folyamat végén: tananyagegység záró mérése. A mérés módszere: A teljesített témakörök végén, témakörönként 10 db (összesen 80 db), az oktató által összeállított feleletválasztós tesztkérdés megválaszolása (megfelelt: tesztenként legalább 6 db helyes válasz). Időtartama: tesztenként 30 perc.
4.5.10	A tananyagegység elvégzéséről szülő igazolás kiadásának feltételei	A képzésben résztvevő hiányzása nem haladja meg a tananyagegység óraszámának 20%-át. A tananyagegység tanulási eredményeinek mérésére szolgáló teszt: legalább 51%-os szinten való teljesítése.

5. Csoportlétszám

5.1	Maximális csoportlétszám	40 fő
-----	--------------------------	-------

6. A képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása

6.1	Előzetes tudásmérés (diagnosztikus) értékelés:	A képzésben résztvevő kérésére végezzük el az előzetes tudásmérést és az előzetesen megszerzett tudásnak a beszámítását. Az előzetesen megszerzett tudás felmérése és értékelése a záró (szummatív) értékelés követelményrendszerével történik. A képzésben résztvevő a záró értékelő feladatsorral azonos szintű feladatsort kap, melyet 80% felett kell teljesítenie a tananyagegység látogatása alóli felmentéshez. Be kell számítani azokat a dokumentummal igazolt tanulmányokat, amelynek eredményeként a tananyagegység elsajátítására irányuló képzési rész alól a képzésre jelentkezőt fel lehet menteni.
6.2	Képzés közbeni (fejlesztő) értékelés:	A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse. A tananyagegységek teljesítése közben szóbeli számonkérés történik az oktató által, az adott témakörhöz kapcsolódó kérdésekre adott válaszok értékelésével. A tapasztalatok alapján kerülhet sor javításra, ismételésre, további gyakorlásra. A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, az a tanulás és tanítási folyamatokat szolgálja.
6.3	Résztvevő záró (szummatív) értékelése:	A képzés záróvizsgálattal zárul. A záróvizsga vizsgatevékenységeinek (írásbeli vizsga, projektfeladatok) részletes leírása: Írásbeli vizsga: Ápolás, gondozás és asszisztálás alapjai. A vizsgatevékenység a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat tudáselemeinek mérésére irányul. A vizsgatevékenység a képzésen oktatók által összeállított, összesen 60 kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztós, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számí-

tásos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc.

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40%.

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése.

A témakörök értékelési súlyaránya:

- Emberi test működése 20%.
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 20%.
- Gyógyszertani ismeretek 10%.
- Általános ápolás, gondozás, asszisztálás 30%.
- Társadalomtudományi ismeretek 10%.
- Elsősegélynyújtás 10%.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

Projektfeladat: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztens feladatai.

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

A. Portfólió Bemutatása 10%.

B. Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%.

C. Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%.

A) A portfólió követelményeinek részletes leírása a 9. pontban olvasható.

B) vizsgarész: Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):

A lenti feladatsorból tételhúzással választott beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, illetve az invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával, szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Vitális paraméterek (testhőmérséklet, légzésszám mérése, pulzusszám, vérnyomás) mérése.
- Artériás oxigéntelítettség non-invazív mérése, pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel.
- Vérgázanalízis: előkészítés kapilláris asztrup mintavételhez és kivitelezés.
- Injekciózás: subcutan injekció.
- Injekciózás: intramuscularis injekció.
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percutan bejuttatása.
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe.
- Injekciózás: intracutan injekció.
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából.
- Vérvétel kivitelezése zárt vérvételi rendszerrel.
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása.
- Beöntés adása.
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, székletminta vétele.
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel.
- Infúzió összeállítása.
- EKG-vizsgálat (rutin 12 elvezetéses EKG-vizsgálat) kivitelezése.
- A gyógyszerek bejuttatása: orális, nasális, sublingualis úton történő gyógyszerelés.
- A gyógyszerek bejuttatása: szembe, fülbe cseppentés.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója.
- Gyógyszorolás, a gyógyszerek bejuttatása: transzdermális, hüvelyi és rectalis úton történő gyógyszerelés.
- Hólyagkatéterezés: előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete,

	vizeletvizsgálat kivitelezése gyorseszt segítségével. • Hólyagkatéterezés: előkészítés és asszisztálás férfibetegben, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek. • Inkontinens beteg ellátása. • Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. • Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái. • Nyomási fekvény felmérése és ellátása. • Oxigénterápia megvalósítása alacsony nyomású rendszerekkel. • Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése. • Félautomata és automata defibrillátor használata. • Maszkos-ballonos lélegeztetés. • BLS kivitelezése. • Vércukor mérése és az eredmény értékelése. • Ágy melletti gyorsesztek alkalmazása (vizelet, bőrteszt). • Gyomormosáshoz, gyomorszonda bevezetéséhez előkészítés, asszisztálás a beavatkozás végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplálás. C) vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés. A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percben. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc. A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60%. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. Az értékelés szempontjai: • Eszközüismeret, eszközök és munkaterület előkészítése. • Kommunikáció megfelelősége a pácienssel/munkatárssal. • A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága. • A munkavégzés ütemezése, határozottság. • Helyzetfelismerés/problémamegoldás. • A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége. • Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített. A záróvizsga vizsga minősítése megfelelt, ha mindkét vizsgatevékenység végrehajtása eredményes. Sikertelen a záróvizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának értékelése nem eredményes. Javítóvizsga esetén csak a nem eredményes, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismételése szükséges.
--	---

7. A képzés elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei

7.1	A képzés elvégzéséről szóló igazolás megnevezése:	TANÚSÍTVÁNY 2013. évi LXXVII. törvény 13/B.§ 11/2020. (II.7.) Korm. rendelet 22.§ (1)
7.2	A képzés elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei:	A felnőttképzési szerződésben foglaltak maradéktalan betartása. A hiányzás mértéke nem haladja meg a 3.2. pontban meghatározott mértéket.

A 6.3. pontban ismertetett modulzáró vizsgán legalább elégséges osztályzat elérése.

8. A képzési program végrehajtásához szükséges feltételek

8.1. Személyi feltételek

Az egyes tantárgyakat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kommunikáció alapjai

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Az emberi test felépítése

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Elsősegélynyújtási alapismeretek

Mentőtiszt Bsc / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos.

Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munka- és balesetvédelmi előadó.

Alapápolás-gondozás

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Irányított gyógyszerelés

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Komplex klinikai szimulációs gyakorlat

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Szakmai kémiai és biokémiai alapok Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc. Szakmai fizikai és biofizikai alapok Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc. Egészségügyi informatika Informatikus / Informatika tanár. Egészségügyi terminológia Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár. Egészségügyi jog és etika alapjai Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Sejtbiológia Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár Emberi test és működése Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség. Alapvető higiénés rendszabályok Kórházhigiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Általános ápolástan és gondozástan Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Gyógyszertani alapismeretek Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló. Kommunikáció Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Általános laboratóriumi alapismeretek Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan.
--	--

lisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal.

Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia

Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus.

Szociológia alapjai

Szociológus / Szociális Munkás Bsc. / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

Pszichológia alapjai

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár.

Nőegészségtan, egészségfejlesztés

Nőegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlat, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Belgyógyászat és ápolástana

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Sebészet és ápolástana

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

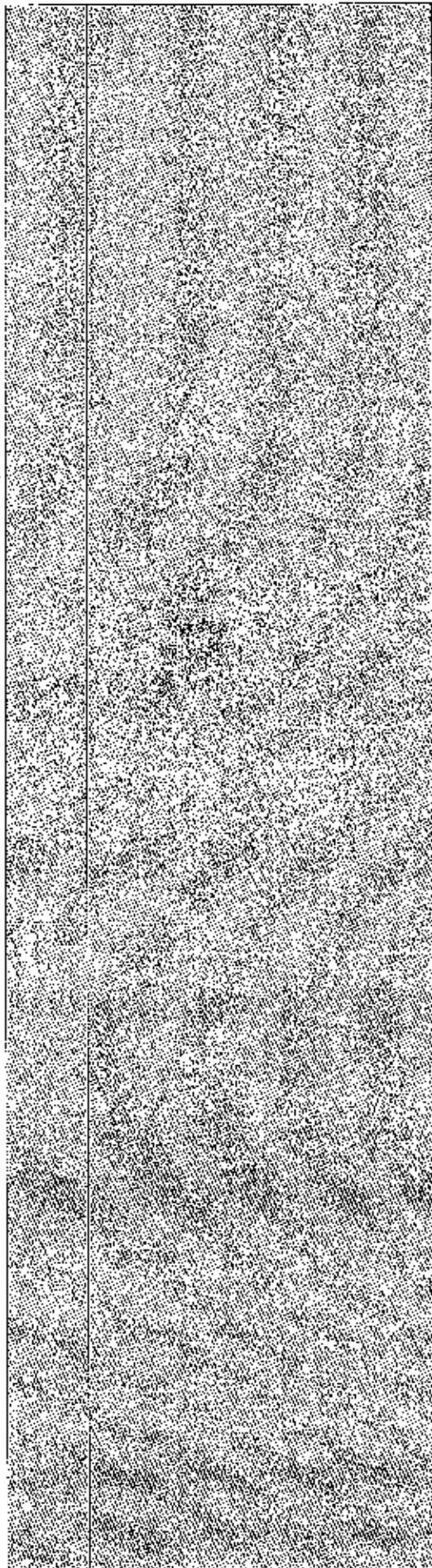
Szülészet-nőgyógyászat klinikuma

Általános orvos, szülész-nő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészet-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Neurológia klinikuma

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

		Pszichiátria klinikuma Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése. Geriátria klinikuma Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése. Klinikai gyakorlat Ápoló Bsc 2 év adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal. A záróvizsga lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a beteg/páciens (beleegyező nyilatkozáttal rendelkező), vagy az helyettesítő imitátor. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.
8.2.	Személyi feltételek biztosításának módja	Az oktatót a képző intézmény foglalkoztatja munkaviszonyban, megbízási jogviszonyban vagy vállalkozói szerződéssel.
8.3.	Tárgyi feltételek	A képzés lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: • Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem. • Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, Internet. • Műszer és eszköztároló szekrények. • Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLIS végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt eszközök, lélegeztető ballon; maszk; csecsemő - kisgyermek - felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitátor készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök. • Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték. • Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció. • A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó). • Gyógyászati segédeszközök (kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök). • Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy gurulós kötöző/műszerelő kocsi. • Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédő, párnák, takarók, plédek, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedő, hálóing, pizsama, törölközők, köntös, mosdókesztyűk, borogatás).

- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeli szekrény, ágyasztal, karosszék.
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítókörong, betegcsúsztató.
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék).
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törlek, különböző méretű gőzpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok).
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges eszközök.
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párástó készülékek).
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök.
- A testi higiéné és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy.
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC.
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök.
- Egyéni védőeszközök (orál-száj maszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, pjjvédő, köpeny, fejbzsák).
- Kézmosáshoz, kéz-, felület-, és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr- nyálkahártya, kézfer-tőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adago-lók, ágyvégi adagoló, kézfertőtlenítés hatékonyságát elle-nőrző UV boks.
- Izolálás eszközei.
- Betegvizsgálathoz, vizíthez használatos eszközök.
- Sztómaellátás eszközei.
- A vészélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök.
- Dokumentációs nyomtatványok.
- Medikai rendszerek.
- Egyszerű, eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méré-séhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkó-pok, pulzoximéter, vórcukormérő, hőmérők, testsúly, test-magasság, testkörfogat mérésének eszközei.
- Felnőtt és gyermek betegápolási fantomok (sztómagondozásra is alkalmas), terhességi, öregeségi model-lek.
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek.
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok.
- Digitális tananyagok.
- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, cse-csemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, katé-terezés, beöntés, szondalevezetés).
- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katétorczés-hez, gyomorszondalevezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enteralis tápláláshoz szükséges eszközök, gyógyszereléshez, vérvételhez, injekciózáshoz szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő ko-csi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakorolta-tására alkalmas fantomok, vérvételi kar.

		• Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelvények, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei). • Infúzió melegítés eszközei. • Sebkezelés, kötözés eszközei: felszerelt kötöző kocsi, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, decubitus imitációs készlet. • Betegmegfigyelő monitor és tartozékal. • Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei. • Műlátszok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraoszeális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs). • Parenterális táplálás eszközei. • Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök. • Diagnosztikai eszközök (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, hőmérők, vércukorszintmérő, 12 elvezetős EKG-készülék). • Betegmegfigyelő monitor és tartozékal, a monitorhoz EKG és paraméter szimulációs jelgenerátor. • A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: felnőtt és gyermek BLS fantom, gyakorló AED, egyszerű légútbiztosításra alkalmas supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus; nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) méretenként és gyakorló fantom; öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő), légúti lezívás eszköze, lezívó kábelterek, lélegeztetőgép, idegen test fogó. Legalább BLS színtű fantom. Tourniquet, intraoszeális gyakorló fúró torzóval; Sürgősségi táskák legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi. Hordágy. • A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vacuum-sín). • A betegellátás során alkalmazott dokumentációk. A gyakorlati képzés helyszínére vonatkozó előírások: • Újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatok: demonstrációs termi környezetben. • Ápolási, diagnosztikus és terápiás, invazív, gyógyszerelési, idősgondozási, akadályozott ember segítése, munkavédelem és higiénés feladatok: a gyakorlatok minimum 30%-át klinikai környezetben szükséges letölteni (általános sebészet és/vagy belgyógyászat és/vagy ápolási osztály). • Elsősegélynyújtás: demonstrációs termi környezetben A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, fantomok, műlátszok, szimulátorok. A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.
8.4	Tárgyi feltételek biztosításának módja	Tulajdonjog vagy bérleti szerződés vagy együttműködési megállapodás.
8.5	A képzéshez kapcsolódó egyéb speciális feltételek	-

8.6	A képzéshez kapcsolódó egyéb pedagógiai feltételek biztosításának módja:
-----	--

9. A képesítő vizsga

A képesítő vizsgát nem a képző intézmény szervezi és bonyolítja, A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditáló szerv által személytanúsító szervezetként akkreditált vizsgaközpont szervezheti. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása a <https://szakkepzes.ikk.hu/> weblapon érhető el a programkövetelmények menüpontban.

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít.

A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

Az előírt elméleti és gyakorlati képzési tartalmak sikeres teljesítése. A szakmai képzés követelményének teljesítéséről (7.1. pont) a képző intézmény által a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a képzésszervezőnek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 2 példányban.

A portfólió követelményei:

A vizsgázó tanulmányok alatti haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból a megadott szempontok szerint összeállított dokumentum, amely magában foglalja a gyakorlatok helyét és a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző nevét és az általa hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel:

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlya 35%):

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás;
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése;
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat (vérnyomás, pulzus, légzés, testhőmérséklet, SpO₂, EtCO₂ mérése) elvégzése legalább 10 alkalommal;
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett.

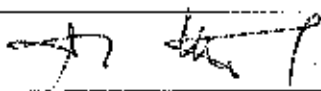
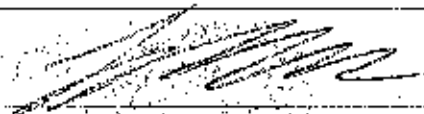
A portfólióban még kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolási tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlya 35%): A fent leírt teendők közül egy, a képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antisepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a vizsgázó legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlya 30%)

- Szakmai események, amelyeken részt vett a képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmai népszerűsítő rendezvények, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.).
- Saját tudományos munka bemutatása.
- Dicséret, elismerés, ajánlás a képzésben résztvevő szakmai teljesítményével kapcsolatban.
- Karrierterv és egészségügyi motivációs terv.

10. Az előzetes minősítés ténye

Szakértő nyilatkozata:	A képzési program előzetes minősítése megtörtént.
Az előzetes minősítés helye:	Debrecen
Az előzetes minősítés időpontja:	2024. március 08.
Az előzetes minősítést végző felnőttképzési szakértő neve:	Karászi Ildikó
Az előzetes minősítést végző felnőttképzési szakértő nyilvántartási száma:	FSZ/2021/000060
Felnőttképzési szakértő aláírása:	
Felnőttképző intézmény képviselőjének neve/beosztása:	Forgó Csaba ügyvezető
Felnőttképző intézmény képviselőjének aláírása:	

ICMM KFT.

4024 Debrecen, Bálthyány utca 12.

Adószám: 14838696-2-09

Cégjegyzékszám: 09-09-017292

Székhely: 18400010-03889626-20160019

(5)

